

Monteur steigerbouw

Onder de verzamelnaam monteur steigerbouw vallen naast de hulpmonteur, de monteur, de eerste monteur en de voorman. De monteur steigerbouw heeft kans op aandoeningen van het bewegingsapparaat. Ook heeft hij kans op een ongeval en letsel door onveilige situaties en het werken op hoogte. Ruim 50% van de monteurs steigerbouw ervaart werkdruk. Op grote hoogten kunnen de klimaatomstandigheden zeer belastend zijn.

Het monteren van steigers geschiedt geheel volgens de Richtlijn Steigers die onderdeel is van deze arbocatalogus. Bij de montage van steigers zijn de navolgende vaklieden betrokken. Hun vakmanschap blijkt uit opname in het Centraal Diploma-Register dat in opdracht van de 'Stichting Veilig Werken op Hoogte' (www.svwoh.nl) wordt beheerd. De Stichting Veilig Werken op Hoogte beheert de eind- en toetstermen voor de opleidingen.

De Hulpmonteur Steigerbouw assisteert bij (de-)montagewerkzaamheden, waarbij door hem nog geen steigers zelfstandig mogen worden gemonteerd of gedemonteerd. Als hij assisteert bij (de) Montagewerkzaamheden, betreft dit uitsluitend eenvoudige steigers van categorie 1, onder toezicht van óf de monteur, óf de 1e monteur óf de voorman. De toekomstige Hulpmonteur Steigerbouw beschikt bij aanvang over VCA. Indien hij uitsluitend wordt ingezet om onderdelen aan- en af te voeren (sjouwwerk) beschikt hij over basiskennis steigerbouw en moet zich registreren als "Aspirant hulpmonteur" bij de Stichting Veilig Werken Op Hoogte. De Aspirant Hulpmonteur monteert of demonteert niet.

De Monteur Steigerbouw monteert en demonteert zelfstandig eenvoudige steigers van categorie 1 en mag onder toezicht van minimaal een 1e Monteur complexe steigers monteren.

De 1e Monteur Steigerbouw monteert en demonteert zelfstandig eenvoudige en complexe steigers. Hij is gerechtigd om zelfstandig steigers tot en met categorie 3 op te leveren.

Voor bedrijven die niet beschikken over de functie van voorman geldt, dat de oplevering van steigers mag plaatsvinden door een gediplomeerde/gecertificeerde 1e Monteur die tevens de taak van "Steigerinspecteur" uitoefent. Hiertoe is hij in het bezit van het certificaat Steigerinspecteur en beschikt over minimaal 5 jaar werkervaring in deze functie. Hij is evenals de voorman gerechtigd om zelfstandig steigers tot en met categorie 3 op te leveren en steigers van categorie 4 in aanwezigheid van de constructeur.

De Voorman Steigerbouw voert dezelfde steiger-technische handelingen uit als de 1e Monteur Steigerbouw. Hij beschikt aanvullend over competenties met betrekking tot steigerinspectie, leidinggevende-, communicatieve-, management- en administratieve vaardigheden. De voorman is gerechtigd om zelfstandig steigers tot en met categorie 3 op te leveren en steigers van categorie 4 in aanwezigheid van de constructeur.

De Steigerinspecteur / Inspecteur van het steigerbedrijf / Inspecteur Steigerbouw is verantwoordelijk voor de overname van de steiger. Hij houdt zich bezig met de inspectie van steigers en het vrijgeven ervan. Omdat deze functionaris de veiligheid van de gebouwde steigers moet kunnen beoordelen is het van belang dat hij zowel standaardconfiguraties als ook complexe configuraties kan beoordelen (categorie 1, 2, 3 en 4). Hij communiceert met het steigermontagebedrijf, op het technisch niveau van de 1e Monteur of de Voorman en over het certificaat "Steigerinspectie".

De monteur is in het bezit van:

- veiligheidshelm (volgens NEN 397)
- veiligheidsschoenen/veiligheidslaarzen (type S3 volgens EN-345)
- harnasgordel (lifelines inclusief gordel) volgens NEN-EN 365
- werkhandschoenen (slijtvast, gripvast en warm)
- werkkleding
- (door)werkkleding, wind-/waterdicht: thermisch isolerend (zie ook cao-bepalingen artikel 56)
- gehoorbescherming
- veiligheidsbril
- gereedschapsriem
- schouderbescherming

Aan de schouderbescherming worden de volgende minimale eisen gesteld:

- Goede pasvorm door:
 - flexibiliteit van het materiaal
 - individuele fabricage
- Voldoende veerkracht om de druk van het maximale draaggewicht te kunnen verdelen. Er mag geen puntbelasting ontstaan.
- Voldoende breedte voor de "gemiddelde" schouder (small/medium/large).
- Moet goed op de plaats gehouden worden met een extern vest of schouderpockets in (T-)shirt.

De belangrijkste risico's voor de monteur steigerbouw zijn:

- [Fysieke belasting](#)
- [Klimaat](#)
- [Onveiligheid](#)
- [Werkdruk](#)

Fysieke belasting

Van de monteurs steigerbouw vindt ongeveer 82% het werk lichamelijk zwaar. 47% heeft last van de rug, 51% van de armen, 45% van de benen en 24 tot 27% van de nek, schouders en knieën. De monteur steigerbouw moet veel staan, bukken en met de hand transporteren. Over zware lasten tillen, dragen, duwen of trekken heeft 75% klachten. Ook werkt hij met zware elementen in gedwongen houdingen. 43% heeft klachten over het werken in ongemakkelijke houdingen. Hij werkt knielend, gebogen, boven het hoofd en moet klauteren. Hoe zwaar het werk is, hangt onder andere samen met het type steiger en de steigerelementen, de wijze van aanlevering en/of de opslag en de inzet van transporthulpmiddelen. Klachten over spieren en gewrichten en over vermoeidheid (27%) komen veel voor. Het maximale gewicht dat door 1 persoon met de hand mag worden getild is 25 kg.

De belangrijkste risico's zijn:

- Lichamelijk zwaar werk
- Repeterende bewegingen
- Tillen, dragen, duwen en trekken van zware lasten
- Werkhoudingen

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Verstrekk, huur of schaf lichtere (aluminium) steigersystemen aan.
- Zet horizontale en verticale transporthulpmiddelen in, zoals een kraan, lift, takel, hijslier, verreiker, tractor met platte wagen, kar, ladderwagen en heftruck.

Collectieve maatregelen

- Houdt u aan de afspraken zoals vastgelegd in het A-blad Steigerbouwen en de Richtlijn Steigers: Bij het tweehandig en handmatig transporteren en (de-) monteren van steigerelementen (staanders, liggers, diagonalen, planken, roosters, vloerdelen en overige grote elementen) mag met de hand maximaal 23 kg worden getild.
- Zware elementen zijn maximaal 23kg.
- Elementen lichter dan 23kg, maar onhanteerbaar, worden door twee personen verplaatst.
- Weinig gebruikte elementen mogen maximaal 46kg wegen, zijn herkenbaar gemarkeerd en worden minimaal met 2 personen verplaatst.
- Laat de magazijn- of opslagmedewerker de elementen die de steigerbouwers het eerst nodig hebben, als laatste op de pallets, rekken en beugels in de vrachtwagen laden; dit voorkomt onnodig werk.
- Maak een los- en stapelplan. Laat de elementen zo dicht mogelijk bij de plaats van opbouw uitladen.
- Verstrekk werkkleding / specifieke waterdichte werkkleding met schoudevullingen om schouderklachten te voorkomen.
- Zorg voor afwisseling in het werk. Laat de steigerbouwers het werk ook onderling afwisselen.

Individuele maatregelen

- Laad de elementen die u het eerst nodig hebt als laatste in de vrachtwagen; dit voorkomt onnodig werk. Laad de elementen bovendien zo dicht mogelijk bij de plaats van opbouw uit.
- Gebruik de beschikbare transport- en tilhulpmiddelen.
- Kijk of u delen van de steiger op de grond kunt opbouwen of gebruik prefab units en hijs deze als deelconstructies op.
- Houd de steigerelementen bij het met de hand transporteren en (de-) monteren zo dicht mogelijk bij uw lichaam.
- Til en transporteer steigerelementen volgens de voorschriften / afspraken.
- Vraag bij het tillen van zware lasten één of meer collega's om hulp.
- Wissel het werk af met uw collega's, zodat u niet steeds dezelfde spieren en gewrichten gebruikt / belast.

- Draag voor het weer geschikte kleding; (waterdichte) werkkleding met schoudevulling om schouderklachten te voorkomen.

Arbovriendelijke hulpmiddelen voor de steigerbouwer met betrekking tot fysieke belasting

- [Autolaadkraan met verreiker](#)
- [Heftruckvorkversteller](#)
- [Kraan op aanhanger, lichte](#)
- [Ladderlift](#)
- [Ladderopbergsysteem](#)
- [Ladderopbergsysteem \(2\)](#)
- [Metselplatform](#)
- [Kraan, mini \(1\)](#)
- [Kraan, mini \(2\)](#)
- [Rolsteiger](#)
- [Rolsteiger \(2\)](#)
- [Rolsteiger met heupleuning](#)
- [Steigerlier](#)
- [Steigerplatform, lichtgewicht](#)
- [Verreiker](#)

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Hoofdstuk 5 afdeling 1 Fysieke belasting

- Artikel 5.2 Voorkomen gevaren.
- Artikel 5.3 Beperken gevaren en risico-inventarisatie en -evaluatie.
- Artikel 5.4 Ergonomische inrichting werkplekken.
- Artikel 5.5 Voorlichting.
- Bijlagen 1 en 2 bij Richtlijn nr. 90/269/EEG (Richtlijn handmatig hanteren van lasten).

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 70a Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen lid 3.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 7, 8, 11, 15 en 17.

A-blad Steigerbouwen

Het handmatig transporteren, monteren en demonteren van steigerelementen is zwaar lichamelijk werk doordat het veel til- en sjouwwerk met zich meebrengt. Het veroorzaakt klachten aan de nek, rug, armen en benen. Het A-blad Steigerbouwen bevat afspraken om de lichamelijke belasting van de steigerbouwer te verminderen.

- De handmatig te verwerken steigerelementen moeten zo licht mogelijk zijn, voor zware steigerelementen geldt de MAL-grenswaarde van 23 kg.
- Het horizontale en verticale transport van de steigerelementen gebeurt zo mogelijk met behulp van transportmiddelen. Transporthulpmiddelen kunnen zwaar handmatig til- en sjouwwerk voorkomen.
- De hulpmonteur en monteur steigerbouw bezitten een monteur A-diploma. De eerste monteur en voorman steigerbouw bezitten zowel het monteur A als monteur B-diploma. De uitvoerder steigerbouw beschikt ook over deze diploma's of over een gelijkwaardig opleidingsniveau.
- De organisatie of werkwijze verbeteren.
- Persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekken.

Meer informatie

- [A-blad Ladders en trappen](#)
- [A-blad Rolsteigers](#)
- [A-blad Steigerbouwen](#)
- [A-blad Tillen](#)
- [Richtlijn Steigers](#)

Klimaat

Monteurs steigerbouw hebben vaker last van het klimaat (van temperatuurwisselingen (58%), kou (43%), tocht (42%) en warmte (38%). Het werk van de monteur steigerbouw vindt in het algemeen buiten plaats waardoor blootstelling optreedt aan het buitenklimaat. Beschutting tegen slechte weersomstandigheden is soms niet aanwezig. Bij vorst wordt vaak doorgewerkt.

De meeste klachten gaan over:

- Koude
- Temperatuur wisselingen
- Warmte

Te nemen maatregelen:

Collectieve maatregelen

- Verstrek beschermende kleding passend bij het seizoen.
- Bij regenachtig en kil weer katoenen kleding met polyurethaan-coating.
- Bij winters weer een winterkleding pak conform de cao artikel 56.1 en 56.2
- Maak specifieke afspraken met uw werknemers over wanneer er bij wind, regen en kou nog wel en wanneer er niet wordt gewerkt.

Individuele maatregelen

- Draag een goed sluitende overall.
- Stem de werkkleding af op het weer om uw lichaam tegen tocht, kou en regen te beschermen.

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Artikel 6.1 Temperatuur

- De werkgever moet zorgen dat de (minimum-) temperatuur geen gevaar oplevert voor de gezondheid van zijn werknemers.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 56 Vergoeding werkkleding en gereedschap bouwplaatswerknemers.
- Artikel 73 Regeling bouwplaatswerknemers ten aanzien van werk en arbeidsverhinderende bij vorst en andere ongunstige weersomstandigheden.
- Artikel 74 (Aanvullende) Regeling onwerkbaar weer.

Meer informatie

- [Advies Afgeschermd werken](#)
- [Algemene informatie over het risico klimaat](#)
- [Kwaliteitscriteria voor beschermende kleding](#)

Onveiligheid

De monteur steigerbouw (steigerbouwer) werkt altijd in een risicovolle omgeving. Van de steigerbouwers heeft 30% klachten over onveilige situaties. Toch vindt de meerderheid (93%) de veiligheid in orde en dat er voldoende technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. Diverse oorzaken kunnen de aanleiding zijn voor een ongeval, zoals onvoldoende beveiligde, verankerde of slecht geconstrueerde steigers, het instorten van steigers en het laten vallen van materialen. De steigerbouwer kan ook zelf vallen van de steiger; veiligheidsgordels worden vaak niet gebruikt. Het vallen van hoogten van meer dan 2,5 m is een belangrijke oorzaak van ongevallen en ziekteverzuim onder steigerbouwers. Het verzuim wegens een ongeval is 13%. Letsel kan voorkomen als gevolg van onder andere struikelen, uitglijden, verstappen, stoten, bekneld raken, vertillen en verdraaien.

De belangrijkste risico's zijn:

- Arbeidsmiddelen
- Geraakt worden door voorwerp, aanrijdgevaar
- Stoten, snijden, klemmen, knellen
- Struikelen, uitglijden verstappen
- [Werken op hoogte](#)

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Werk alleen zoals in de Richtlijn Steigers is vastgelegd.
- Alle steigers worden gebouwd volgens tekening en berekening (standaardconfiguratie of uniek ontwerp).
- Maak een montageplan.
- Leuningen worden aangebracht vóór het betreden van de werkvloeren (voorloopleuning).
- Aan de gevelzijde mag de opening tussen de gevel en de vloer niet meer zijn dan 15 cm een grotere opening moet bijvoorbeeld met schuifkortelingen worden bevoerd.
- Trap en ladderopgangen worden gelijktijdig met het opbouwen aangebracht.
- Werk bij demontage in de omgekeerde volgorde.

Collectieve maatregelen

- Gordels mogen alleen gebruikt worden indien om technische reden voorloopleuning niet kunnen worden aangebracht.
- Bij het werken met gordels worden deze bij voorkeur als gebiedsbegrenzing gebruikt.
- De gordellijn moet zo hoog mogelijk doch minimaal 50cm boven de standplaats van de monteur aan de gevelzijde van de steiger constructief worden bevestigd.
- Verstrek veiligheidsgordels voor het werken op plaatsen waar om technische reden onvoldoende afscherming is.
- Beschrijf in het montageplan dat een vlakke, draagkrachtige ondergrond nodig is.
- Laat schoren en verankeringen gelijk opbrengen met de rest van de steiger. Voorkom dat tijdens de montage de steiger voor het opslaan van materiaal wordt gebruikt.
- Zorg voor voldoende verlichting.
- Tref maatregelen betreffende de elektrische veiligheid.
- Breng geen hijsmiddelen of afschermingen aan die niet op tekening staan en of zijn meegenomen in de berekeningen.
- Tref maatregelen voor het werken bij harde wind of als er sneeuw of ijzel op de steigerdelen ligt; doe dit in overleg met het steigerbouwbedrijf.
- Alle monteurs en inspecteurs zijn gecertificeerd zoals beschreven in hoofdstuk 7.2 van de Richtlijn Steigers.
- Om onveilige situaties te beperken, zijn een goede opleiding van het personeel en goede werkvoorschriften noodzakelijk / verplicht.

Individuele maatregelen

- Richt de werkplek zorgvuldig in. Houd deze vrij van obstakels. Laat geen rommel of gereedschappen slingeren waardoor u kunt struikelen of uitglijden.
- Controleer regelmatig de veiligheid van uw werkomgeving.
- Breng voorzieningen aan tegen vallen, zoals leuning, hekwerken en kantplanken. Kaart onveilige situaties aan bij uw leidinggevende. Spreek uw collega's waar nodig aan op onveilig gedrag.
- Draag, indien incidenteel zonder voorloopleuning gewerkt wordt, een harnasgordel wanneer u op hoogte werkt. Bescherm u met de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.

Arbovriendelijke hulpmiddelen voor de steigerbouwer met betrekking tot veiligheid

- [Heftruckvorkversteller](#)
- [Ladderborger](#)
- [Laddergrip](#)
- [Ladderopbergsysteem](#)
- [Ladderopbergsysteem \(2\)](#)
- [Ladderstopper](#)
- [Rolsteiger](#)
- [Rolsteiger \(2\)](#)
- [Steunen voor rolsteigers](#)

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Artikel 3.15 Markering gevaarlijke plaatsen

Arbobesluit: Artikel 3.16 Voorkomen valgevaar

Arbobesluit: Artikel 3.17 Voorkomen gevaar door voorwerpen, producten, vloeistoffen of gassen

Arbobesluit: Artikelen 7.1 t/m 7.16 regelt het veilige gebruik en onderhoud, waaronder keuringen en inspecties van arbeidsmiddelen

Arbobesluit: Artikelen 7.7, 7.14, 7.15, 7.16

- Machines moeten zijn voorzien van veiligheidsvoorzieningen in verband met bewegende delen en ze moeten op een veilige manier in werking en stop kunnen worden gezet.

Arbobesluit: Artikel 7.23 Algemeen

- Werkzaamheden op hoogte mogen alleen worden uitgevoerd vanaf een veilige en ergonomisch verantwoorde steiger, stelling, bordes of werkvloer. Als dat niet mogelijk is, moet u het meest geschikte arbeidsmiddel kiezen om het werk zo veilig mogelijk te kunnen uitvoeren. Uit de risico -inventarisatie en -evaluatie (RI&E) zal moeten blijken wat het meest geschikte middel is in een bepaalde situatie
Het gebruik van de ladder als werkplek moet zoveel mogelijk beperkt worden.

Arbobesluit: Artikel 7.23A Specifieke bepalingen betreffende het gebruik van ladders en trappen

Arbobesluit: Artikel 7.23B Specifieke bepalingen betreffende het gebruik steigers

Arbobesluit: Artikel 7.23C Specifieke bepalingen betreffende het gebruik van toegangs- en positioneringstechnieken met lijnen

Arbobesluit: Artikel 7.34 Steigers

Arbobesluit: Artikel 8.3 Beschikbaarheid en gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen

Arbobesluit: Artikel 8.4 Algemene vereisten veiligheids- en gezondheidssignalering

- Ter voorkoming of beperking van gevaren voor de veiligheid en de gezondheid van werknemers zorgt de werkgever ervoor dat op de arbeidsplaats of een arbeidsmiddel, doeltreffende veiligheids- of gezondheidssignalering aanwezig is.

Cao voor de Bouwnijverheid

- Artikel 56 Vergoeding werkkleding en gereedschap bouwplaatswerknemers.
- Artikel 70b Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen bouwplaatswerknemers lid 4, 13 en 14.
- Artikel 70c Bijzondere veiligheids- en arbobepalingen uta-werknemers lid 5.

A-blad Steigerbouwen

Het handmatig transporteren, monteren en demonteren van steigerelementen is zwaar lichamelijk werk doordat het veel til- en sjuwwerk met zich meebrengt. Het veroorzaakt klachten aan de nek, rug, armen en benen. Het A-blad Steigerbouwen bevat afspraken om de lichamelijke belasting van de steigerbouwer te verminderen.

- De handmatig te verwerken steigerelementen moeten zo licht mogelijk zijn, voor zware steigerelementen geldt de MAL-grenswaarde van 23 kg.
- Het horizontale en verticale transport van de steigerelementen gebeurt zo mogelijk met behulp van transportmiddelen. Transporthulpmiddelen kunnen zwaar handmatig til- en sjuwwerk voorkomen.
- De hulpmonteur en monteur steigerbouw bezitten een monteur A-diploma. De eerste monteur en voorman steigerbouw bezitten zowel het monteur A als monteur B-diploma. De uitvoerder steigerbouw beschikt ook over deze diploma's of over een gelijkwaardig opleidingsniveau.
- De organisatie of werkwijze verbeteren.
- Persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekken.

Meer informatie

- [A-blad Ladders en trappen](#)
- [A-blad Rolsteigers](#)
- [A-blad Steigerbouwen](#)
- [Algemene informatie over het risico valgevaar](#)
- [Algemene informatie over het risico werken in besloten ruimten](#)
- [Advies Werken in besloten ruimten](#)
- [De ladder als werkplek - eerder uitzondering dan regel \(info voor bedrijven\)](#)
- [De ladder als werkplek - wanneer wel, wanneer niet? \(info voor werknemers\)](#)
- [Handboek Arbeidsmiddelen](#)
- [Informatie over PBM](#)
- [Richtlijn Steigers](#)

Werkdruk

Veel steigers worden gebouwd voor haastklussen in verband met reparatiewerk. Hierbij is vaak sprake van onder hoge tijdsdruk werken. 44% van de monteurs steigerbouw klaagt hierover. Daarnaast vindt 54% dat men te veel werk heeft. Ongeveer 30% heeft last van de afwezigheid en slechte prestaties van anderen. 45% van de monteurs steigerbouw vindt het werk geestelijk inspannend. Psychische druk kan ook voortvloeien uit de veiligheidsrisico's. De monteur steigerbouw werkt vaak in een situatie waarin een kleine onoplettendheid fataal kan zijn.

De belangrijkste risico's zijn:

- Te veel werk
- Tijdsdruk

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Zorg voor goede werkvoorbereiding, logistiek en reële planning van de tijdsduur van het werk en de inzet van personeel.
- Zorg voor een goede, tijdige aan- en afvoer van materiaal, materieel, gereedschappen en hulpmiddelen.

Collectieve maatregelen

- Zorg voor heldere werkinstructies, werkoverleg en een goede communicatie met de uitvoerder en uitvoerenden.
- Zorg dat het resultaat wordt teruggekoppeld; laat vertellen wat goed ging of wat beter kan.
- Zorg voor taakrotatie, taakverbreding of taakverrijking voor het personeel.

Individuele maatregelen

- Overleg met de voorman of uitvoerder. Bespreek in het werkoverleg de samenwerking of problemen.
- Zorg dat u voldoende rust en herstelt.

Wat zegt de wet- en regelgeving?

Wettelijke verplichtingen

Arbobesluit: Artikel 2.15 Maatregelen ter voorkoming of beperking van psychosociale arbeidsbelasting

- Werkdruk valt onder het begrip 'psychosociale belasting' in het Arbowet (artikel 3, tweede lid). Er is een negatieve kant (de werknemer mag niet overspannen raken van het werk) en een positieve kant (de werknemer moet van en door het werk kunnen leren). De werkgever is verantwoordelijk voor beide aspecten. De werkgever moet ervoor zorgen dat psychosociale belasting, zoals werkdruk, geen gevaar oplevert voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers.

Dit kan door:

- De inrichting van de werkplek; bijvoorbeeld door het gebruik van ergonomische hulpmiddelen zodat u niet (te lang) in eenzelfde gespannen houding werkt.
- De organisatie van de werkzaamheden; bijvoorbeeld door afwisselende werkzaamheden en voldoende pauzes. Een duidelijke taak en functie omschrijving kan daar ook aan bijdragen. Ook het vastleggen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden draagt bij aan vermindering van de werkdruk.
- Voorlichting geven over de risico's van (te) hoge werkdruk en over manieren om daarmee om te gaan.
- Bij het voorkómen van werkdruk op de bouwplaats zijn een goede voorbereiding en planning, het voorkómen van storingen en duidelijke taken en opdrachten erg belangrijk.

Arbeidstijdenwet

- Een andere belangrijke wet is de Arbeidstijdenwet. In deze wet staat beschreven hoe lang (hoeveel uur, hoeveel dagen) er achter elkaar mag worden gewerkt en hoe lang er in de verschillende situaties gepauzeerd moet worden. In de cao Bouw & Infra zijn in Bijlage 6 de arbeidstijden en rusttijden uitgewerkt.

Werk en rusttijden

De werk en rusttijden die moeten worden aangehouden zijn uitgewerkt in bijlage 6 van de cao Bouw & Infra.

Meer informatie

- [Algemene informatie over het risico werkdruk](#)
- [Stress uit de bouw](#)